II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2021/236

z 21. decembra 2020,

ktorým sa menia technické predpisy stanovené v delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251, pokiaľ ide o načasovanie začatia uplatňovania určitých postupov riadenia rizík na účely výmeny kolaterálu

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov ([1]), a najmä na jeho článok 11 ods. 15,

keďže:

(1) V delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2016/2251 ([2]) sa okrem iného stanovujú postupy riadenia rizík vrátane úrovní a druhu kolaterálu a podmienok oddeľovania uvedených v článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, ktoré musia mať finančné protistrany na výmenu kolaterálu, pokiaľ ide o ich zmluvy o mimoburzových derivátoch nezúčtovávané centrálnou protistranou. Delegovaným nariadením (EÚ) 2016/2251 sa vykonáva medzinárodný rámec pre výmenu kolaterálu, ktorý bol dohodnutý na globálnej úrovni Bazilejským výborom pre bankový dohľad (BCBS) a Medzinárodnou organizáciou komisií pre cenné papiere (IOSCO).

(2) Mnohé protistrany uzatvárajú fyzicky plnené termínované devízové forwardové a fyzicky plnené devízové swapové zmluvy s cieľom hedžovať ich riziká spojené s ich expozíciami voči devízovému riziku. Vzhľadom na špecifický rizikový profil týchto zmlúv a potrebu medzinárodnej regulačnej konvergencie je vhodné obmedziť povinnú výmenu variačnej marže pre tieto zmluvy medzi najsystémovejšími protistranami. Keď sa tieto zmluvy uzatvoria s neinštitucionálnymi subjektmi, mala by sa pre ne zaviesť trvalá výnimka.

(3) V delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251 sa stanovuje postupné zavádzanie počas niekoľkých rokov, ktoré odráža harmonogram implementácie, na ktorom sa dohodli BCBS a IOSCO. Cieľom tohto postupného zavádzania je zabezpečiť medzinárodnú konzistentnosť, a tým minimalizovať možnosti regulatórnej arbitráže. Postupné zavádzanie je zamerané aj na uľahčenie primeranej a účinnej implementácie príslušných požiadaviek tým, že sa zmluvným stranám v závislosti od kategórie protistrany, druhu zmluvy a dátumu, kedy bola zmluva uzavretá alebo bola vykonaná novácia, poskytne dostatočný čas na prispôsobenie ich interných systémov a procesov príslušným

([1]) Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1.

([2]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2016/2251 zo 4. októbra 2016, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy pre postupy zmierňovania rizika pre zmluvy o mimoburzových derivátoch, ktoré centrálna protistrana nezúčtovala (Ú. v. EÚ L 340, 15.12.2016, s. 9).

požiadavkám. A napokon možno konštatovať, že postupné zavádzanie stanovené v delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251 zohľadňuje rozsah a úroveň implementácie požiadaviek týkajúcich sa výmeny kolaterálu, na ktorých sa dohodli BCBS a IOSCO pre iné jurisdikcie, čím sa predchádza roztrieštenosti trhu a zabezpečujú sa rovnaké podmienky pre protistrany usadené v Únii na globálnej úrovni. Konkrétne sa v delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251 stanovuje viac času pre určité produkty, na ktoré sa nevzťahujú rovnocenné maržové požiadavky v iných jurisdikciách.

(4) BCBS a IOSCO teraz zmenili svoj harmonogram implementácie požiadaviek týkajúcich sa výmeny kolaterálu tak, aby podporili bezproblémové a riadne vykonávanie maržových požiadaviek na medzinárodnej úrovni, a to najmä preto, že menšie protistrany neboli schopné dodržať pôvodne plánovaný termín. Okrem toho ešte stále existujú tretie krajiny, v ktorých sa na určité výrobky nevzťahujú rovnocenné maržové požiadavky. Táto zmena harmonogramu implementácie BCBS a IOSCO by sa preto mala premietnuť do postupného zavádzania stanoveného v delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251.

(5) Európsky orgán pre bankovníctvo, Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov a Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (európske orgány dohľadu) monitorovali pokrok, ktorý protistrany dosiahli pri implementácii požiadaviek na počiatočnú maržu pre deriváty, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne. Európske orgány dohľadu si uvedomujú, že v záverečnej fáze implementácie sa požiadavky na počiatočnú maržu budú uplatňovať na veľký počet subjektov po prvýkrát. V záujme podpory bezproblémovej a riadnej implementácie maržových požiadaviek medzi členmi BCBS a IOSCO a s cieľom zabrániť roztrieštenosti trhu by sa lehota na implementáciu požiadaviek na počiatočnú maržu mala predĺžiť o ďalší rok pre protistrany so súhrnnou priemernou pomyselnou hodnotou derivátov, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, medzi 8 miliardami EUR a 50 miliardami EUR.

(6) Európske orgány dohľadu takisto monitorovali vplyv šírenia ochorenia COVID-19 na finančné trhy, a to najmä pokiaľ ide o významné výzvy, ktoré pre protistrany predstavuje ochorenie COVID-19, vrátane presunu zamestnancov a potreby zacieliť zdroje na riadenie rizík spojených so súvisiacou volatilitou trhu. Rámec BCBS-IOSCO sa rovnako upravil s cieľom zohľadniť tento vplyv šírenia ochorenia COVID-19 a odložiť implementáciu požiadaviek na počiatočnú maržu. Túto zmenu treba zohľadniť v harmonograme implementácie stanovenom v delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251. Takéto ďalšie predĺženie lehoty na implementáciu požiadaviek na počiatočnú maržu by viedlo k tomu, že na protistrany so súhrnnou priemernou pomyselnou hodnotou derivátov, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, vyššou než 50 miliárd EUR, by sa vzťahovali požiadavky na počiatočnú maržu od 1. septembra 2021, a na protistrany so súhrnnou priemernou pomyselnou hodnotou derivátov, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, vyššou než 8 miliárd EUR, by sa vzťahovali požiadavky na počiatočnú maržu od 1. septembra 2022.

(7) V delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251 sa stanovuje odklad uplatňovania dvojstranných maržových požiadaviek na zmluvy o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, uzatvorených medzi protistranami, ktoré sú súčasťou tej istej skupiny, a ak je jedna protistrana usadená v tretej krajine a druhá protistrana je usadená v Únii. Uvedený dátum odkladu uplatňovania bol nevyhnutný na zabezpečenie toho, aby sa na takéto zmluvy o OTC derivátoch nevzťahovali dvojstranné maržové požiadavky pred prijatím vykonávacieho aktu podľa článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 648/2012. Napriek úsiliu vynaloženému na analýzu jurisdikcií tretích krajín, v súvislosti s ktorými môže byť takýto vykonávací akt opodstatnený, boli doteraz prijaté len dva takéto vykonávacie akty podľa článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 v súvislosti s transakciami s OTC derivátmi, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne. Uplatňovanie dvojstranných maržových požiadaviek na zmluvy o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, v rámci skupiny by sa preto malo opäť odložiť, aby sa zabránilo neúmyselnému škodlivému hospodárskemu vplyvu, ktorý by malo uplynutie platnosti uvedenej výnimky na spoločnosti z Únie.

(8) V záujme zabránenia roztrieštenosti trhu a zabezpečenia rovnakých podmienok na globálnej úrovni pre protistrany usadené v Únii by sa mala zabezpečiť aj medzinárodná regulačná konvergencia, pokiaľ ide o postupy riadenia rizík pre iné triedy OTC derivátov, na ktoré sa nevzťahujú rovnocenné maržové požiadavky. Berúc do úvahy predovšetkým skutočnosť, že v niektorých jurisdikciách sa na opcie na jednu akciu a opcie na akciové indexy nevzťahujú rovnocenné maržové požiadavky, a že je najmä v súčasnej situácii nepravdepodobné, že by tieto

jurisdikcie čoskoro smerovali k väčšej regulačnej konvergencii, pokiaľ ide o tieto produkty, zaobchádzanie s týmito produktmi by sa malo ďalej zavádzať postupne. Toto ďalšie obdobie postupného zavádzania by malo poskytnúť čas na monitorovanie vývoja v oblasti regulácie v iných jurisdikciách a malo by sa ním zabezpečiť, aby boli v Únii zavedené príslušné požiadavky na zmierňovanie kreditného rizika protistrany v súvislosti s takýmito zmluvami a aby sa zároveň nevytváral priestor pre regulatórnu arbitráž.

(9) Spojené kráľovstvo sa 1. februára 2020 stalo treťou krajinou a 31. decembra 2020 sa právo Únie prestane uplatňovať na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve. V požiadavke na výmenu kolaterálu stanovenej v nariadení (EÚ) č. 648/2012, pokiaľ ide o zmluvy o mimoburzových (OTC) derivátoch, ktoré nezúčtováva centrálna protistrana, sa nezohľadňuje eventualita, že niektorý členský štát bude chcieť z Únie vystúpiť. Problémy, ktorým čelia strany zmluvy o OTC derivátoch, ktorých protistrany sú usadené v Spojenom kráľovstve, sú priamym následkom udalosti, ktorá je mimo ich kontroly a ktorá ich môže znevýhodňovať oproti iným protistranám v Únii. V delegovanom nariadení (EÚ) 2016/2251 sa stanovujú odlišné dátumy uplatňovania postupov na výmenu kolaterálu pre zmluvy o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, v závislosti od kategórie protistrany týchto zmlúv. Protistrany nedokážu predvídať, aký štatút by mohla nadobudnúť protistrana usadená v Spojenom kráľovstve, ani to, do akej miery by uvedená protistrana mohla pokračovať v poskytovaní určitých služieb protistranám usadeným v Únii.

(10) V snahe riešiť túto situáciu protistrany možno budú chcieť vykonať nováciu svojej zmluvy tak, že nahradia protistranu usadenú v Spojenom kráľovstve protistranou usadenou v členskom štáte. Pred uplatňovaním nariadenia (EÚ) č. 648/2012 a delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/2251 protistrany zmlúv o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, neboli povinné vymieňať kolaterál, a bilaterálne obchody preto neboli zabezpečené kolaterálom alebo boli zabezpečené kolaterálom dobrovoľne. Ak by protistrany boli povinné vymieňať kolaterál v dôsledku novácie svojich zmlúv s cieľom riešiť vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie, môže sa stať, že druhá protistrana nebude môcť s nováciou súhlasiť. S cieľom zabezpečiť bezproblémové fungovanie trhu a rovnaké podmienky pre protistrany usadené v Únii by protistrany mali mať možnosť nahradiť protistrany usadené v Spojenom kráľovstve protistranami usadenými v členskom štáte, a to bez toho, aby museli vymieňať kolaterál vo vzťahu k zmluvám, pri ktorých bola vykonaná novácia.

(11) Protistranám by sa navyše mal poskytnúť dostatočný čas na to, aby nahradili svoje protistrany usadené v Spojenom kráľovstve. Dátum, od ktorého sa môže aktivovať požiadavka na výmenu kolaterálu v prípade novácie uvedených zmlúv, by sa preto mal odložiť.

(12) Delegované nariadenie (EÚ) 2016/2251 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(13) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktoré európske orgány dohľadu predložili Komisii.

(14) Zmeny delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/2251 sú obmedzenými úpravami existujúceho regulačného rámca v súlade s medzinárodným vývojom. Vzhľadom na obmedzený rozsah zmien a naliehavosť tejto záležitosti by bolo neprimerané, aby európske orgány dohľadu uskutočňovali otvorené verejné konzultácie alebo analýzy potenciálnych súvisiacich nákladov a prínosov. Európske orgány dohľadu napriek tomu požiadali o stanovisko

Skupinu zainteresovaných strán v bankovníctve zriadenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 ([3]), Skupinu zainteresovaných strán v poisťovníctve a zaisťovníctve a Skupinu zainteresovaných strán v dôchodkovom poistení zamestnancov zriadené v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 ([4]) a Skupinu zainteresovaných strán v oblasti cenných papierov a trhov zriadenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ([5]).

(15) Je nevyhnutné čo najskôr poskytnúť účastníkom trhu právnu istotu, aby sa mohli primerane pripraviť na dodržiavanie požiadaviek stanovených v nariadení (EÚ) č. 648/2012, na uplatňovanie ktorých bude mať vplyv toto delegované nariadenie, najmä pokiaľ ide o požiadavky, v súvislosti s ktorými sa rýchlo blíži súčasná uplatniteľná lehota. Toto nariadenie by preto malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmena delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/2251

Delegované nariadenie (EÚ) 2016/2251 sa mení takto:

1. Vkladá sa tento článok 31a:

„*Článok 31a*

Zaobchádzanie s fyzicky plnenými termínovanými devízovými forwardmi a fyzicky plnenými devízovými swapmi

Odchylne od článku 2 ods. 2 môžu protistrany vo svojich postupoch riadenia rizík stanoviť, že sa nevyžaduje zloženie alebo výber variačných marží v prípade fyzicky plnených termínovaných devízových forwardových zmlúv a fyzicky plnených devízových swapových zmlúv, ak jedna z protistrán nie je inštitúciou v zmysle vymedzenia v článku 4 ods. 1 bodu 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (*), alebo ak by sa nekvalifikovala ako takáto inštitúcia, ak by bola usadená v Únii.

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1)“.

2. Článok 35 delegovaného nariadenia (EÚ) 2016/2251 sa nahrádza takto:

„*Článok 35*

Prechodné ustanovenia

Protistrany uvedené v článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 môžu naďalej uplatňovať postupy riadenia rizík, ktoré zaviedli k 18. februáru 2021 pri zmluvách o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne a ktoré boli uzavreté alebo pri ktorých bola vykonaná novácia medzi 16. augustom 2012 a príslušnými dátumami uplatňovania tohto nariadenia.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov), a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/79/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

Protistrany uvedené v článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 môžu naďalej uplatňovať postupy riadenia rizík, ktoré zaviedli k 18. februáru 2021 pri zmluvách o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne a ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:

a) zmluvy o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, boli uzavreté alebo pri nich bola vykonaná novácia buď pred príslušnými dátumami uplatňovania tohto nariadenia, ako sa stanovuje v článkoch 36, 37 a 38 tohto nariadenia, alebo 18. februára 2021, čokoľvek nastane skôr;

b) novácia zmlúv o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, sa vykonáva na výhradný účel nahradenia protistrany usadenej v Spojenom kráľovstve protistranou usadenou v členskom štáte;

c) zmluvy o OTC derivátoch, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne a pri ktorých sa vykoná novácia medzi 1. januárom 2021 a jedným z nasledujúcich dátumov, čokoľvek nastane neskôr:

i) príslušné dátumy uplatňovania stanovené v článkoch 36, 37 a 38 tohto nariadenia alebo

ii) 1. január 2022.“

3. Článok 36 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa mení takto:

i) Písmeno e) sa nahrádza takto:

„e) od 1. septembra 2021, ak obidve protistrany majú súhrnnú priemernú pomyselnú hodnotu derivátov, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, vyššiu ako 50 miliárd EUR, alebo patria do skupín, z ktorých každá spĺňa uvedené kritérium;“.

ii) Dopĺňa sa toto písmeno:

„f) od 1. septembra 2022, ak obidve protistrany majú súhrnnú priemernú pomyselnú hodnotu derivátov, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne, vyššiu ako 8 miliárd EUR, alebo patria do skupín, z ktorých každá spĺňa uvedené kritérium.“

b) V odseku 2 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) od 30. júna 2022, ak sa neprijalo rozhodnutie o rovnocennosti podľa článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 na účely článku 11 ods. 3 uvedeného nariadenia vo vzťahu k príslušnej tretej krajine;“.

4. V článku 37 ods. 3 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) od 30. júna 2022, ak sa neprijalo rozhodnutie o rovnocennosti podľa článku 13 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 na účely článku 11 ods. 3 uvedeného nariadenia vo vzťahu k príslušnej tretej krajine;“.

5. V článku 38 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Odchylne od článku 36 ods. 1 a článku 37 sa vo vzťahu ku všetkým OTC derivátom, ktoré sa nezúčtovávajú centrálne a ktoré sú opciami na jednu akciu alebo opciami na akciové indexy, články uvedené v článku 36 ods. 1 a článku 37 uplatňujú od 4. januára 2024.“

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 21. decembra 2020

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN